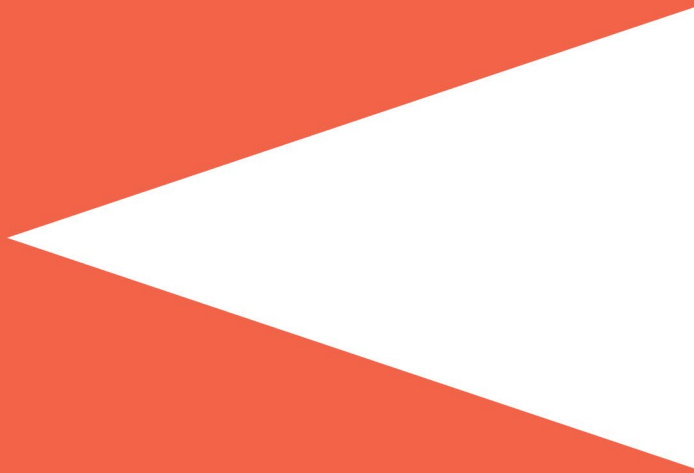

Gwella Ilywodraethu ansawdd

Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre

Mehefin 2026

Amdanom ni

Rydym wedi paratoi a chyhoeddi hwn o dan adran 61 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2004.

© Archwilydd Cyffredinol Cymru 2026

Cewch aildefnyddio'r cyhoeddiad hwn (heb gynnwys logos ac eithrio fel rhan annatod o'r ddogfen) yn rhad ac am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng.

Os ydych yn ei aildefnyddio, rhaid i'ch aildefnydd fod yn gywir ac ni ddylai fod mewn cyd-destun sy'n gamarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint Archwilydd Cyffredinol Cymru ac mae'n rhaid i chi roi teitl y cyhoeddiad hwn. Lle'r ydym wedi nodi unrhyw ddeunydd hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw cyn ei aildefnyddio.

Os oes angen cymorth arnoch gyda'r ddogfen hon

Os hoffech ragor o wybodaeth, neu os oes angen unrhyw un o'n cyhoeddiadau arnoch mewn fformat neu iaith arall:

- Ffoniwch ni ar 029 2032 0500
- e-bostiwch ni: post@archwilio.cymru

Cewch ddefnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg pan fyddwch yn cysylltu â ni – byddwn yn ymateb yn yr iaith yr ydych yn ei defnyddio.

Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Mae Archwilio Cymru yn dilyn y safonau archwilio perfformiad rhyngwladol a gyhoeddwyd gan Sefydliad Rhyngwladol y Goruchaf Sefydliadau Archwilio (INTOSAI).

Cynnwys

Ciplun archwiliad	4
Ffeithiau a ffigurau allweddol	6
Ein canfyddiadau	8
Atodiadau	20
1 Ynglŷn â'n gwaith	21
2 Argymhellion blaenorol	24
3 Ymateb y rheolwyr	26
4 Termau allweddol yn yr adroddiad hwn	37

Ciplun archwiliad

Yr hyn yr edrychwyd arno

- 1 Asesodd ein hadroddiad y cynnydd a wnaed gan Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre (yr Ymddiriedolaeth) wrth weithredu ein hargymhellion llywodraethu ansawdd 2022.
- 2 Ystyriodd ein hadroddiad hefyd y cynnydd a wnaed gan yr Ymddiriedolaeth i weithredu trefniadau corfforaethol i fodloni'r Dyletswyddau Ansawdd a Gonestrwydd newydd, a goruchwyliaeth a chraffu cysylltiedig. Mae'r archwiliad hwn yn cwmpasu trefniadau yn yr Ymddiriedolaeth graidd yn unig¹ ac yn eithrio ei chyrrff cynnal.

Pam mae hyn yn bwysig

- 3 Dylai ansawdd fod wrth 'ganolog' pob agwedd ar ofal iechyd ac mae 'rhoi ansawdd a diogelwch' o flaen unrhyw beth arall yn un o'r gwerthoedd craidd sy'n sail i'r GIG yng Nghymru. Gall gofal iechyd o ansawdd gwael fod yn gostus o ran niwed, gwastraff ac amrywiad.
- 4 Yn ystod 2021-22, adolygodd yr Archwilydd Cyffredinol drefniadau llywodraethu ansawdd ar draws yr holl fyrddau iechyd ac ymddiriedolaethau yng Nghymru. Canfu ein [hadolygiad 2022 o Lywodraethu Ansawdd](#) yn yr Ymddiriedolaeth ei bod wedi ymrwymo i wella ei threfniadau llywodraethu ansawdd. Ond, er ein bod wedi canfod bod trefniadau'n effeithiol ar y pryd, gallai'r Ymddiriedolaeth fod wedi eu cydlynu'n well er mwyn sicrhau cysondeb a rhannu dysgu.
- 5 Gwnaethom 12 argymhelliad, yn cwmpasu chwe maes, a oedd yn canolbwyntio ar:

---

¹ Gwasanaeth Canser Felindre, Gwasanaeth Gwaed Cymru, a'r Is-adran Gorfforaethol.

- darparu² camau gweithredu SMART ar gyfer blaenoriaethau ansawdd;
- gwella monitro a chraffu ar risgiau strategol;
- gwella'r wybodaeth a'r trafodaethau ar risgiau corfforaethol;
- deall a gweithredu ar ganfyddiadau arolwg staff;
- gwella llif sicrhau ansawdd a diogelwch; ac
- gwella prydlondeb gwybodaeth am berfformiad ansawdd a diogelwch.

6 Fe wnaethom nodi'r argymhellion yn llawn yn **Atodiad 2**.

7 Ym mis Mehefin 2020, daeth Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020 (y Ddeddf) yn gyfraith. Mae'r Ddeddf wedi cryfhau'r ddyletswydd a roddir ar gyrff y GIG i sicrhau gwelliannau ansawdd system gyfan. Mae hefyd yn gosod Dyletswydd Gonestrwydd ar gyrff y GIG, gan ei gwneud yn ofynnol iddynt fod yn agored ac yn onest gyda defnyddwyr gwasanaeth pan fydd pethau'n mynd o'i le a chymhwyso'r gwersi a ddysgwyd.

Yr hyn a ganfuwyd gennym

- 8 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gweithredu pob un o'n hargymhellion archwilio 2022 yn llawn, gyda chynnydd nodedig wedi'i wneud ar yr un argymhelliad sy'n weddill yn dal ar y gweill. Mae gwelliannau sylweddol yn amlwg yn ymagwedd yr Ymddiriedolaeth at sicrhau ansawdd a diogelwch, sefydlu blaenoriaethau ansawdd clir, a phrydlondeb gwybodaeth am ansawdd a diogelwch.
- 9 Mae'r Ymddiriedolaeth yn gwneud cynnydd i ddeall profiad staff ac wedi datblygu fframweithiau a mentrau i alluogi staff i gefnogi i siarad yn ddiogel.
- 10 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwneud cynnydd sylweddol i wella'r wybodaeth am y risgiau gweithredol sy'n cael ei chyflwyno i gyfarfodydd. Mae'r gwelliant mewn gwybodaeth yn cefnogi herio da a chraffu ar risgiau.

---

² Penodol, mesuradwy, cyraeddadwy, perthnasol ac yn seiliedig ar amser.

- 11 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwneud cynnydd sylweddol wrth weithredu ei dyletswyddau statudol ar ansawdd a gonestrwydd.

Yr hyn rydyn ni'n ei argymhell

- 12 Nid ydym wedi gwneud unrhyw argymhellion newydd yn yr adroddiad hwn.

Ffeithiau a ffigurau allweddol

- Mae pob un ond un o'r camau gweithredu sy'n deillio o argymhellion 2022 a adolygwyd gennym wedi'u cyflawni.
- Mae deg digwyddiad 'niwed cymedrol ac uwch' wedi bod angen cymhwyso'r weithdrefn Dyletswydd Gonestrwydd yn ystod 2024-25.³
- Cyfradd ymateb Arolwg Staff y GIG 2024 yn yr Ymddiriedolaeth oedd 34% (cyfradd GIG Cymru 22%).
- Gosododd yr Ymddiriedolaeth 18 blaenoriaeth ansawdd i'w cyflawni yn 2025-26.

---

³ Diffinnir niwed cymedrol yng nghyd-destun y Ddyletswydd Gonestrwydd fel digwyddiad diogelwch cleifion sy'n arwain at gynnydd cymedrol mewn triniaeth a niwed sylweddol, ond nid parhaol.

- Rhoddodd adroddiad yr Archwilio Mewnol ar y Ddyletswydd Ansawdd (a gyhoeddwyd ym mis Mai 2025) sgôr Sicrwydd Rhesymol i'r Ymddiriedolaeth.
- Rhoddodd adroddiad yr Archwilio Mewnol ar y Ddyletswydd Gonestrwydd (a gyhoeddwyd ym mis Mai 2025) sgôr Sicrwydd Sylweddol i'r Ymddiriedolaeth.

Ein canfyddiadau

Gweithredu argymhellion blaenorol

Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gweithredu un ar ddeg o'n deuddeg argymhelliad yn llawn ond mae angen diffiniadau canlyniadau cliriach ac mae angen mesurau llwyddiant ar gyfer rhai blaenoriaethau ansawdd

Gosod blaenoriaethau ansawdd

- 13 Mae'r rhan fwyaf o flaenoriaethau ansawdd 2025-26 yr Ymddiriedolaeth yn benodol, mesuradwy, cyraeddadwy, perthnasol ac yn seiliedig ar amser (SMART), ond gallai'r canlyniadau arfaethedig a'r mesurau llwyddiant fod yn gliriach ar gyfer rhai blaenoriaethau.
- 14 Er mwyn llywio'r gwaith o ddatblygu'r blaenoriaethau ansawdd, nododd y tair canolfan ansawdd (gweler **paragraff 32**) themâu gwella trwy driongleiddio data digwyddiadau, pryderon, adborth defnyddwyr gwasanaethau, a chanllawiau perthnasol Llywodraeth Cymru a Chylchlythyrau Iechyd Cymru. Gan ddefnyddio'r themâu hyn, drafftiodd y Tîm Ansawdd, Diogelwch a Sicrwydd flaenoriaethau cychwynnol a oedd yn cynnwys yr holl flaenoriaethau ansawdd anghyflawn o'r flwyddyn flaenorol. Gofynnwyd am fewnbwn hefyd gan Grŵp Partneriaeth Cleifion a Gofalwyr Gwasanaeth Canser Felindre (VCS), a oedd â safbwyntiau cryf y dylai cyfathrebu â chleifion fod yn thema.

- 15 Tynnodd Adroddiad Dyletswydd Ansawdd Mai 2025 Internal Audit sylw at nad oedd rhai blaenoriaethau yn gwbl SMART neu nad oedd ganddynt fesurau clir, o ganlyniad gwnaeth yr Ymddiriedolaeth newidiadau. Adolygodd yr hybiau ansawdd y blaenoriaethau diwygiedig, a chymeradwyodd y Grŵp Ansawdd a Diogelwch Integredig (IQSG) y set derfynol. Cymeradwyodd y Bwrdd y 18 blaenoriaeth ansawdd ar gyfer 202526 yn ei gyfarfod ym mis Mai 2025.
- 16 Mae blaenoriaethau ansawdd yr Ymddiriedolaeth yn disgyn i bedair thema:
- Gwella cyfathrebu cleifion a rhoddwyr.
  - Cryfhau seilwaith ansawdd a diogelwch.
  - Gwella diogelwch cleifion a rhoddwyr.
  - Gwella cyfleoedd i gasglu a dysgu o adborth pobl.
- 17 Ar gyfer pob thema, mae'r Ymddiriedolaeth wedi nodi'r camau y bydd yn eu cymryd i wella perfformiad. Mae eglurder ar yr amserlen ar gyfer cyflawni ar gyfer y rhan fwyaf ond nid pob blaenoriaeth. Mae lle i'r Ymddiriedolaeth fod yn gliriach am y canlyniadau arfaethedig, ac i nodi'n glir sut y bydd llwyddiant yn cael ei fesur ar gyfer rhai blaenoriaethau. Er enghraifft, nid yw'n glir sut y bydd yr Ymddiriedolaeth yn mesur a ydynt wedi:
- cyflawni diwylliant ansawdd a diogelwch cryfach ar draws y sefydliad;
  - sicrhau bod yr holl staff sy'n gysylltiedig â digwyddiad wedi derbyn adborth a chefnogaeth: a;
  - bod gwelliannau a nodwyd i fecanweithiau defnyddwyr gwasanaeth yn cyflawni canlyniadau a ddymunir.
- 18 Yn y blynyddoedd blaenorol, adroddwyd adroddiadau am gynnydd i gyflawni blaenoriaethau ansawdd a chyflawni'r canlyniadau a ddymunir cysylltiedig yn unig i IQSG. Fodd bynnag, ar adeg ein gwaith maes, roedd yr Ymddiriedolaeth yn ystyried a ddylid adrodd cynnydd i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad.

Rheoli risg

- 19 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwneud gwelliannau parhaus ac amlwg i oruchwylio risg ar lefel Bwrdd a phwyllgor, Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd (BAF) a'r Gofrestr Risg Gorfforaethol (CRR). Mae gwybodaeth am risg wedi gwella ac mae perchnogaeth weithredol gliriach o risgiau. Mae trywydd cadarnhaol o aeddfedrwydd llywodraethu, er gwaethaf cyfleoedd ar gyfer mireinio ymhellach.
- 20 Derbyniodd Bwrdd yr Ymddiriedolaeth, Pwyllgor Archwilio, Pwyllgorau Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad, a Phwyllgorau Datblygu Strategol y BAF llawn ym mhob un o'u cyfarfodydd yn ystod 2024 a 2025. Rydym wedi gweld her a chraffu da ar reolaethau a ffynonellau sicrwydd BAF mewn cyfarfodydd, gyda swyddogion yr Ymddiriedolaeth yn darparu ymatebion priodol. Yn yr un modd, rydym hefyd wedi gweld craffu ar y cynnydd i fynd i'r afael â bylchau mewn rheolaethau a ffynonellau sicrwydd.
- 21 Yn ein hadroddiad Asesiad Strwythuredig 2025, rydym yn trafod y cynnydd y mae'r Ymddiriedolaeth yn ei wneud i fireinio'r BAF. Yn yr adroddiad hwnnw, rydym yn awgrymu y dylai'r Ymddiriedolaeth ystyried dyrannu risgiau strategol penodol i bob pwyllgor i'w hadolygu, yn hytrach na phob pwyllgor yn adolygu'r set llawn.
- 22 Dechreuodd yr Ymddiriedolaeth weithio ddiwedd 2024 i adolygu a gwella cynnwys a fformat cofrestrau risg gweithredol a'r CRR. Arweiniodd y Grŵp Llywodraethu, Sicrwydd a Risg yr adolygiad, wedi'i lywio gan Aelodau Annibynnol. Yn ein hadroddiad Asesiad Strwythuredig 2025, gwelsom fod y CRR bellach yn cynnwys sgoriau risg agored, cyfredol a tharged a'r camau lliniaru sydd naill ai ar y gweill neu wedi'u cynllunio. Fodd bynnag, fe wnaethom argymhell y dylai'r Ymddiriedolaeth wella olrhain rheoli risg trwy sicrhau bod gan bob camau gweithredu yn y CRR ddyddiadau targed SMART.

- 23 Mewn cyfarfodydd Bwrdd a phwyllgor, wrth drafod risgiau yn y CRR, mae Cyfarwyddwyr Gweithredol yn croesgyfeirio eitemau neu gyfarfodydd agenda eraill sy'n berthnasol. Mae adroddiadau clawr CRR y Bwrdd a'r pwyllgor yn dangos a yw papurau wedi cael eu craffu o'r blaen gan bwyllgorau eraill neu gan y Bwrdd Rheoli Gweithredol. Mae crynodebau fel arfer yn darparu amlinelliad rhesymol o drafodaethau blaenorol a'r camau gweithredu sy'n deillio o hynny wedi'u cynllunio neu eu cwblhau.
- 24 Ers ein Adolygiad Llywodraethu Ansawdd 2022, bu gwelliannau sylweddol mewn trafodaethau ar risgiau corfforaethol yng nghyfarfodydd y Bwrdd a'r pwyllgor, gyda pherchnogion Cyfarwyddwr Gweithredol/Cyfarwyddwr yn arwain trafodaethau ar risgiau yn eu meysydd o'u cyfrifoldebau. Mae trafodaethau bellach yn canolbwyntio ar gynnwys y risgiau eu hunain, yn hytrach na fformat y cofrestrau.

Adborth staff

- 25 Mae'r Ymddiriedolaeth yn defnyddio mecanweithiau adborth staff lluosog i lywio camau gweithredu wedi'u targedu ar ddiwylliant, lles a diogelwch seicolegol, er bod llawer o fentrau yn dal i fod yn gynnar ac mae'r effaith yn dal i ddod i'r amlwg.
- 26 Mae'r Ymddiriedolaeth yn casglu adborth staff drwy fecanweithiau ffurfiol ac anffurfiol i ddeall eu profiad, gan gynnwys:
- Arolwg Staff y GIG;
  - sesiynau Siarad yn Ddiogel;
  - platfform InConfidence;
  - pryderon staff;
  - heriau 15 cam; a
  - chyfweliadau ymadael staff.

- 27 Yn ystod 2025, ymrwymodd yr Ymddiriedolaeth i raglen waith i ddeall a gwella profiad staff. Mae dadansoddiad o arolygon staff a data gweithlu cysylltiedig wedi llywio camau gweithredu wedi'u targedu gyda'r nod o wella diogelwch seicolegol a chefnogi ymarfer myfyriol. Mae'r Ymddiriedolaeth wedi ymrwymo i ddeall achosion sylfaenol pryderon staff ac i ddefnyddio dysgu i gefnogi newid diwylliannol cadarnhaol; Fodd bynnag, mae effaith y camau hyn yn dal i ddod i'r amlwg.
- 28 Ym mis Ionawr 2025, derbyniodd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad adroddiad ar fwlio, aflonyddu a gwahaniaethu, gan dynnu ar Arolwg Staff y GIG 2023, Safon Cydraddoldeb Hil yn y Gweithle, a data cysylltiadau gweithwyr. Er bod yr adolygiad wedi dod i'r casgliad bod y lefelau a adroddwyd yn is na chyfartaledd GIG Cymru, roedd yn cydnabod bod y rhain yn dal i fod yn ardaloedd gweithredol sydd angen gwylidwriaeth barhaus. Datblygodd yr Ymddiriedolaeth gynllun gweithredu, wedi'i alinio â'i Chynllun Gweithredu Cydraddoldeb Strategol 2025–26.
- 29 Ar ôl derbyn canlyniadau Arolwg Staff y GIG 2024, sefydlodd yr Ymddiriedolaeth Grŵp Arolwg Staff pwrpasol i ddadansoddi canlyniadau a chydlynu camau gwella. Grwpiau rhanbarthol oedd y dasg o ddatblygu ymyriadau wedi'u targedu. Canfu dadansoddiad dri maes blaenoriaeth: diogelwch seicolegol, gwaith tîm, ac effeithiolrwydd Arfarnu Perfformiad ac Adolygiadau Datblygu (PADR), a datblygwyd cynllun gweithredu. Mewn ymateb i ganfyddiadau'r arolwg, penododd yr Ymddiriedolaeth Gydlynnydd Llesiant a Hyrwyddwyr Lles i ddarparu cymorth gan gymheiriaid, gyda'r cydlynnydd yn gweithio gyda'r Seicolegydd Staff i alinio rhaglenni gwaith.
- 30 Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2025–26 yn nodi camau gweithredu i gefnogi datblygiad diwylliant sefydliadol cadarnhaol. Mae camau allweddol yn cynnwys adolygu effeithiolrwydd trefniadau Siarad yn Ddiogel a chasglu adborth gan Rhwydweithiau Staff ar eu profiad byw o weithio o fewn yr Ymddiriedolaeth. Fodd bynnag, mae angen i'r Ymddiriedolaeth egluro ymhellach sut y bydd adborth yn cael ei gyfieithu i newid ymddygiadol a diwylliannol parhaus ar draws y sefydliad. Yn ystod 2025, datblygodd yr Ymddiriedolaeth Fframwaith Diwylliant hefyd gyda chynllun gweithredu ategol sy'n cwmpasu:

- Arweinyddiaeth dosturiol;
- Lles seicolegol a chorfforol;
- Amrywiaeth a chynhwysiant;
- Gwerthoedd ac ymddygiad; a
- llais gweithwyr.

- 31 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi hyrwyddo trefniadau Siarad yn Ddiogel gyda staff. Mae ymarferion gwrando strwythuredig i roi mewnwelediad i uwch arweinwyr i bryderon staff a chanfyddiadau o ddiwylliant sefydliadol. Ar adeg ein hadolygiad, cynlluniwyd ymgyrch codi ymwybyddiaeth bellach. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cydnabod bod rhai staff yn ei chael hi'n anodd codi pryderon mewn sefydliad bach a bod angen rhagor o waith i gryfhau hyder staff wrth ddefnyddio'r mecanweithiau hyn. Mae angen rhagor o waith hefyd i sefydlu prosesau i droi'r gwersi a ddysgwyd yn weithredoedd. Ail-lansiwyd y platfform InConfidence, sy'n galluogi staff i godi pryderon yn ddiennw, yn 2025 yn dilyn llai o lefelau defnydd.
- 32 Yn ystod 2025, mae'r Ymddiriedolaeth hefyd wedi bwrw ymlaen â rhaglen o fentrau i ymgorffori egwyddorion Arweinyddiaeth Tosturiol trwy hyfforddiant ac arweiniad. Bwriedir i'r egwyddorion hyn ffurfio rhan o fframwaith ymgysylltu staff sy'n datblygu, er bod gweithredu yn dal i fod yn gynnar.
- 33 Mae gwaith iechyd a lles staff yn yr Ymddiriedolaeth yn cael ei fonitro drwy'r Grŵp Llywio Iach ac Ymgysylltiedig. Mae'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad yn derbyn adroddiadau gweithlu rheolaidd. Mae'r adroddiadau a dderbyniwyd yn ystod 2025 yn cynnwys adborth staff, a dadansoddiad a dysgu. Roedd yr adroddiadau hefyd yn cynnwys diweddariadau ar y Cynllun Gweithredu Arolwg Staff, y Cynllun Gwaith Iach ac Ymgysylltu, y Cynllun Cydraddoldeb Strategol, a'r Cynllun Gweithredu Diwylliant a Chynhwysiant.

- 34 Yn 2025, arweiniodd y ffordd y cynhaliodd yr Ymddiriedolaeth ad-drefnu'r strwythur rheoli yn VCS at grŵp bach o staff a effeithiwyd arnynt yn benodol gan yr ymarfer. Cymerodd yr Ymddiriedolaeth gamau priodol i ddeall pryderon staff trwy gomisiynu ymarfer gwrando annibynnol. Arweiniodd yr ymarfer at ddatblygu cynllun gweithredu priodol a chymesur i ddeall ac ymateb i'r pryderon a godwyd gan staff. Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gosod rhaglen waith dros ddeuddeg mis hyd at fis Mehefin 2027 i ddatblygu diwylliant cadarnhaol o'r llawr i'r Bwrdd, ac i reoli newid ac ymddygiadau gwael yn well.
- 35 Mae'n amlwg bod yr Ymddiriedolaeth wedi ymrwymo i ddeall a gwella diwylliant, ymddygiad, cynhwysiant, a lles seicolegol staff. Gyda'i gilydd, mae'r cynlluniau gweithredu a ddatblygwyd trwy 2025 a 2026 (a drafodwyd uchod) yn gadarnhaol ac yn briodol. Mae'r Bwrdd wedi derbyn nifer o bapurau mewn cyfarfodydd pwyllgor a Bwrdd trwy 2025 a 2026 ar waith i ddeall a gwella profiad staff a chynlluniau gweithredu cysylltiedig. Fodd bynnag, mae angen sicrhau, o safbwynt llywodraethu a sicrwydd, fod eglurder ar gyfanrwydd y gwaith sy'n cael ei gynnal, cynnydd ac effaith. Mae'r Bwrdd wedi ymrwymo i newid strwythur ei bwylgor yn 2026 i ddarparu mwy o le ar gyfer ystyried materion y gweithlu a sicrhau arnynt.

Sicrwydd ansawdd a diogelwch

36 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi cryfhau'r llif o sicrhau ansawdd a diogelwch gyda strwythur ac hierarchaeth wedi'i ddiffinio'n dda sy'n cefnogi trafodaeth, monitro a chraffu â ffocws. Yn 2022, sefydlodd yr Ymddiriedolaeth dri chanolfan ansawdd ranbarthol (yr hybiau):

- Hwb Ansawdd Corfforaethol;
- Hwb Ansawdd VCS; a
- Hwb Ansawdd Gwasanaeth Gwaed Cymru (WBS).

Crëwyd yr hybiau yn benodol i ddarparu goruchwyliaeth i sicrhau bod yr Ymddiriedolaeth yn bodloni'r gofynion o dan y Dyletswyddau Ansawdd a Gonestrwydd.

37 Mae aelodaeth o'r hybiau yn briodol, gan gynnwys yr arweinwyr ar gyfer ansawdd, diogelwch a phrofiad y defnyddiwr, yn ogystal â swyddogaethau sicrwydd corfforaethol. Mae'r Hwb Ansawdd Corfforaethol hefyd yn cynnwys arweinwyr ar gyfer risg, diogelu, iechyd a diogelwch, hawliadau, iawn, llywodraethu gwybodaeth, a'r gweithlu.

38 Mae'r hybiau yn cwrdd bob mis, gan ddefnyddio templed safonol wedi'i boblogi â data tueddiadau 12 mis ynghyd â gwybodaeth am risgiau, archwiliadau, gweithlu, iechyd a diogelwch, a llywodraethu gwybodaeth. Mae cyfarfodydd yn anffurfiol ac nid ydynt wedi'u cofnodi, ond mae penderfyniadau allweddol a chynnydd yn cael eu cofnodi'n ffurfiol.

39 Mae'r Hwb Ansawdd Corfforaethol yn cyfuno ac yn trianglu gwybodaeth o'r canolfannau ansawdd VCS a WBS ac yn penderfynu beth ddylai gael ei gyfeirio i'r IQSG ledled yr Ymddiriedolaeth.

- 40 Wedi'i greu hefyd yn 2022, mae'r IQSG yn darparu goruchwyliaeth weithredol gryfach ar faterion ansawdd a diogelwch. Mae'r IQSG, sy'n cyfarfod bob mis, yn cael ei gadeirio gan uwch swyddogion gweithredol clinigol ac mae ganddo aelodaeth briodol. Mae'n adrodd i'r Bwrdd Rheoli Gweithredol trwy adroddiadau uchafbwyntiau a hefyd yn dwysáu materion i Bwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad y Bwrdd ar sail eithriad. Mae trafodaethau a phenderfyniadau cyfarfodydd IQSG yn llywio'r Adroddiad Ansawdd a Diogelwch chwarterol a dderbynnir gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad.
- 41 Mae VCS a WBS yn parhau i redeg grwpiau ansawdd a diogelwch rhanbarthol ar wahân. Mae gan y ddau grŵp hyn gynrychiolaeth ehangach a chylch gwaith ehangach na'r hybiau. Pwrpas y grwpiau ansawdd a diogelwch yw galluogi trafodaethau mwy manwl, penodol i'r adran ar faterion ansawdd a diogelwch a risgiau cysylltiedig. Mae Grŵp Ansawdd a Diogelwch WBS yn cyfarfod bob mis, tra bod Grŵp Ansawdd a Diogelwch VCS yn cyfarfod bob dau fis. Mae'r grwpiau ansawdd a diogelwch ill dau yn adrodd i'w timau arweinyddiaeth rhanbarthol priodol a'r IQSG. Arweiniodd ailstrwythuro'r tîm rheoli VCS yn 2025 at newidiadau i aelodaeth Grŵp Ansawdd a Diogelwch VCS. Mae yna hefyd gynlluniau i gynyddu amllder cyfarfodydd Grŵp Ansawdd a Diogelwch VCS. Mae'r Ymddiriedolaeth yn dweud ei bod yn monitro'r angen parhaus am yr hybiau ansawdd ac efallai y bydd yn dewis diddymu'r canolfannau VCS a WBS os yw'n ystyried eu bod yn fwy na gofynion.

Prydlondeb gwybodaeth am ansawdd a diogelwch

- 42 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwella prydlondeb data ansawdd a diogelwch a adroddwyd i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad.

- 43 Mae Tîm Ansawdd, Diogelwch a Sicrwydd corfforaethol yr Ymddiriedolaeth yn sicrhau bod canolfannau ansawdd yn derbyn metrigau ansawdd a diogelwch amserol i'w trafod. Mae adroddiadau ansawdd a diogelwch chwarterol yn dwyn ynghyd metrigau ansawdd, data perfformiad, a mesurau profiad defnyddiwr o bob rhan o'r Ymddiriedolaeth, gyda chefnogaeth naratif sy'n esbonio tueddiadau, perfformiad a dysgu. Mae'r adroddiadau yn cael eu llywio gan y trafodaethau a'r cudd-wybodaeth a gynhyrchir yng nghyfarfodydd IQSG.
- 44 Ar adeg ein hadolygiad 2022, roedd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad wedi derbyn o leiaf chwe adroddiad ansawdd, diogelwch a phrofiad defnyddiwr gwahanol. Fodd bynnag, roedd llawer o'r adroddiadau hynny yn rhy fanwl yn weithredol. Mae ymgorffori'r wybodaeth mewn un adroddiad chwarterol bellach wedi galluogi'r Ymddiriedolaeth i gyflwyno gwybodaeth amserol wedi'i chyflwyno'n briodol i rôl ac anghenion y Pwyllgor.

Ymateb i'r dyletswyddau o ansawdd a gonestrwydd

Mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwneud cynnydd sylweddol wrth weithredu ei dyletswyddau statudol ar ansawdd a didwylledd

- 45 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi mynegi dull clir o weithredu'r ddwy ddyletswydd statudol. Sefydlodd grwpiau gweithredu pwrpasol i oruchwylio a chydlynu gweithgareddau cydymffurfio. Cwblhaodd yr Ymddiriedolaeth yr hunanasesiad cenedlaethol ar gyfer y ddwy ddyletswydd ac adroddodd y canfyddiadau i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad.
- 46 Mae adroddiadau llywodraethu ansawdd yn cynnwys diweddariadau ar weithredu. Mae Cynlluniau Tymor Canolig Integredig a dogfennau strategol eraill hefyd yn adlewyrchu'n benodol feysydd ansawdd y Ddyletswydd Ansawdd.
- 47 Mae aelodau'r bwrdd wedi derbyn sesiynau datblygu i'w helpu i ddeall eu cyfrifoldebau o dan y ddwy ddyletswydd. Mae'r Ymddiriedolaeth wedi darparu hyfforddiant i staff, drwy sesiynau rhyngweithiol e-ddysgu. Ar adeg ein hadolygiad, roedd cyfradd cwblhau uwch ar gyfer hyfforddiant Dyletswydd Ansawdd o'i gymharu â hyfforddiant Dyletswydd Gonestrwydd. Mae'r IQSG yn derbyn adroddiadau misol sy'n manylu ar gyfraddau cwblhau hyfforddiant. Mae cynlluniau ar waith i ehangu hyfforddiant, i gynnwys cyflwyno wyneb yn wyneb, i gefnogi dealltwriaeth staff ymhellach a chynyddu cyfraddau cydymffurfio.
- 48 Mae gan yr Ymddiriedolaeth gyfrifoldebau arweinyddiaeth wedi'u diffinio'n glir ar gyfer y dyletswyddau. Mae'r Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Gweithwyr Iechyd Perthynol yn arwain ar y ddwy ddyletswydd statudol. Mae uwch arweinwyr rhanbarthol ac arweinwyr ansawdd corfforaethol yn cymryd rhan weithredol mewn cyflawni gweithredol. Mae nawdd gweithredol cryf o fecanweithiau diwylliant sefydliadol fel Speak Up Safely, ac mae staff yn defnyddio'r fframwaith ansawdd i lunio cyflwyniadau, trafodaethau perfformiad, ac adroddiadau sicrwydd.

- 49 Mae strwythurau llywodraethu ansawdd newydd, yr IQSG, a'r tri chanolfan ansawdd wedi cryfhau ac egluro'r llif o sicrhau ansawdd o'r 'llawr i'r bwrdd'. Mae mecanweithiau adrodd a dwysáu yn glir ac yn effeithiol.
- 50 Mae polisiau a gweithdrefnau clir sy'n cwmpasu gofynion y dyletswyddau. Mae System Rheoli Ansawdd yr Ymddiriedolaeth a'r olrhain rheoleiddiol yn cefnogi cydymffurfiaeth â'r Ddyletswydd Ansawdd. Mae'r Ymddiriedolaeth yn nodi ac yn gweithredu camau gweithredu i leihau'r risg o ddigwyddiadau Dyletswydd Gonestrwydd yn ailadroddus. Rhannir gwersi a ddysgwyd ac arfer da yn weithredol. Mae achosion Duty of Candour yn anaml iawn, ac mae pob achos yn cael ei reoli'n ofalus. Yn 2024-25, adroddodd yr Ymddiriedolaeth ddeg digwyddiad 'niwed cymedrol ac uwch' a oedd angen cymhwyso'r weithdrefn Dyletswydd Gonestrwydd.
- 51 Mae Adroddiad Ansawdd Blynyddol 2024-25 yn darparu dadansoddiad cryno da o wybodaeth ansawdd a gonestrwydd ar gyfer y flwyddyn. Mae'r Adroddiad Ansawdd a Diogelwch chwarterol yn darparu ystod briodol o wybodaeth am ansawdd a diweddariadau cynnydd i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad, a thimau arweinyddiaeth a gweithredol.
- 52 Yn ystod 2025, adolygodd Archwiliad Mewnol gydymffurfiaeth yr Ymddiriedolaeth â'r ddwy ddyletswydd. Darparodd Archwilio Mewnol sicrwydd rhesymol ar gyfer ei adolygiad Dyletswydd Ansawdd, a sicrwydd sylweddol ar gyfer ei adolygiad Dyletswydd Gonestrwydd.
- 53 Mae'r Ymddiriedolaeth wedi bod yn dryloyw ynglŷn â'r camau rhagorol sydd eu hangen i fodloni'r dyletswyddau, yn benodol yr angen i ddatblygu metrigau ansawdd pellach ac i ddatblygu dangosfwrdd ansawdd 'bob amser ymlaen'.

Atodiadau

---

1 Ynglŷn â'n gwaith

Cwmpas yr archwiliad

Rydym wedi asesu a yw:

- mae'r Ymddiriedolaeth wedi gweithredu argymhellion archwilio blaenorol sy'n deillio o'n hadolygiad 2022 o'i threfniadau llywodraethu ansawdd ac yn gwireddu canlyniadau a manteision arfaethedig yr argymhellion hynny; ac
- mae dull corfforaethol cadarn o oruchwylio a chraffu ar ansawdd a diogelwch gwasanaethau yn unol â gofynion y Ddyletswydd Ansawdd a Dyletswydd Gonestrwydd.

Cwestiynau a meini prawf archwilio

Cwestiynau

Aeth ein harchwiliad i'r afael â'r cwestiynau canlynol:

- A yw'r Ymddiriedolaeth wedi gosod Nodau / Amcanion Gwella Ansawdd priodol?
- A yw'r Ymddiriedolaeth wedi cryfhau gwybodaeth am risg strategol a threfniadau craffu?
- A yw'r Ymddiriedolaeth wedi cryfhau gwybodaeth risg corfforaethol a threfniadau craffu?
- A oes gan yr Ymddiriedolaeth drefniadau effeithiol ar waith i ddal adborth gan staff ac i adolygu a mynd i'r afael â chanfyddiadau?
- A yw trefniadau'r Ymddiriedolaeth yn cefnogi llif priodol o sicrhau ansawdd a diogelwch?
- A yw'r wybodaeth am ansawdd a diogelwch a dderbynnir gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad yn amserol?

- A yw'r Ymddiriedolaeth wedi cymryd camau i weithredu'r ddyletswydd ansawdd a dyletswydd gonestrwydd?

Meini Prawf

Wrth gasglu tystiolaeth yn erbyn y cwestiynau uchod, roeddem yn chwilio am yr Ymddiriedolaeth i ddangos ei bod hi:

- wedi gwneud y cynnydd disgwyliedig wrth weithredu ein hargymhellion archwilio 2022 (a nodir yn **Atodiad 2**) i fynd i'r afael â'r materion a'r pryderon a nodwyd yn yr archwiliad gwreiddiol; a
- yn gweithredu gofynion Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020 (y Ddeddf) mewn perthynas â'r dyletswyddau a'r ansawdd a'r gonestrwydd.

Dulliau

Gwnaethom ymgymryd â'n gwaith archwilio rhwng Mai a Medi 2025.

Fe wnaethom adolygu'r dogfennau allweddol canlynol:

- Fframweithiau ansawdd;
- Adroddiadau archwilio egwyl perthnasol;
- Adborth ac ymgysylltu â staff;
- Cofrestrau Risg ac adroddiadau;
- Cynllun Tymor Canolig Integredig;
- Polisiâu;
- Adroddiadau blaenorol Archwilio Cymru; a
- Phapurau'r Bwrdd a'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad.

Fe wnaethom gyfweld â'r canlynol:

- Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio, Gweithwyr Iechyd Proffesiynol a Gwyddor Iechyd;

- Cyfarwyddwr Gweithredol Datblygu Sefydliadol a'r Gweithlu;
- Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol (Interim);
- Cadeirydd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad;
- Pennaeth Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad; a
- Dirprwy Bennaeth Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad

Fe wnaethom hefyd ofyn i'r Ymddiriedolaeth gwblhau a chyflwyno hunanasesiad, gan nodi ei barn am gynnydd yn erbyn argymhellion 2022. Cyflwynodd yr Ymddiriedolaeth hunanasesiad wedi'i gwblhau ar 27 Mai 2025.

2 Argymhellion blaenorol

Gwnaethom yr argymhellion canlynol yn 2022. Rydym wedi tynnu sylw at statws yr argymhellion hyn yn seiliedig ar ein hadolygiad dilynol.

A1 Dylai'r Ymddiriedolaeth sicrhau bod Nodau Gwella Ansawdd yn cael eu hategu gan gamau gweithredu penodol, wedi'u rhwymo gan amser (**yn rhannol**).

A2 Cyn gynted â phosibl, dylai'r Ymddiriedolaeth sicrhau bod pob pwyllgor yn ymgorffori adolygiadau rheolaidd o'r risgiau strategol a neilltuwyd iddynt o fewn eu cylchoedd busnes ac:

2.1 Darparu ystyriaeth briodol o'r rheolaethau a'r ffynonellau sicrwydd (**cyflawnwyd**).

2.2 Craffu ar gynnydd i fynd i'r afael â bylchau mewn rheolaethau a sicrwydd (**cyflawnwyd**).

A3 Dylai'r Ymddiriedolaeth:

3.1 Penderfynu pa wybodaeth sydd ei hangen mewn cofrestrau risg gweithredol (gan gynnwys y Gofrestr Risg Gorfforaethol) i alluogi craffu a herio da (gan gynnwys sgoriau risg agored, cyfredol a tharged, a digon o eglurder ar reolaethau presennol a chamau lliniaru (**cyflawnwyd**).

3.2 Sicrhau bod croesgyfeiriadau addas yn cael eu darparu pan fydd risgiau sy'n ymddangos yn y Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'u trafod mewn eitemau eraill ar agenda y Bwrdd a'r pwyllgor (**cyflawnwyd**).

3.3 Sicrhau bod perchnogion risg gweithredol (neu enwebai priodol) yn arwain trafodaethau ar risgiau o fewn eu meysydd cyfrifoldeb (**cyflawnwyd**).

A4 Dylai'r Ymddiriedolaeth fwrw ymlaen â'r gwaith i ddatblygu'r cynllun gweithredu i fynd i'r afael â chanfyddiadau Arolwg Staff y GIG, gan gynnwys:

4.1 Deall pam mae rhai staff yn teimlo nad yw'r Ymddiriedolaeth yn cymryd camau effeithiol i ddelio â bwlio, aflonyddu neu gam-drin (**cyflawnwyd**).

4.2 Deall pam y gallai rhai staff deimlo nad yw'r Ymddiriedolaeth yn gweithredu'n ddigonol i fynd i'r afael â phryderon staff (**cyflawnwyd**).

A5 Wrth weithredu Hybiau Ansawdd newydd yr Ymddiriedolaeth, dylai'r Ymddiriedolaeth:

5.1 Sicrhau bod y cylch gwaith ar gyfer pob grŵp yn osgoi dyblygu cwmpas diangen gyda grwpiau ansawdd newydd a phresennol eraill (**cyflawnwyd**).

5.2 Sicrhau bod mynychwyr cyfarfodydd o safon yn briodol ac yn darparu cynrychiolaeth ddigonol o ddisgyblaethau perthnasol (**cyflawnwyd**).

5.3 Sicrhau bod yr Ymddiriedolaeth wedi nodi'n glir pa gyfarfodydd sy'n ystyried materion ansawdd a diogelwch a'u llinellau adrodd ar gyfer sicrwydd (**cyflawnwyd**).

A6 Dylai'r Ymddiriedolaeth sicrhau bod y data a'r wybodaeth a gyflwynir i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad, cyn belled ag y bo modd, mor gyfredol â phosibl, gan gwmpasu cyfnodau amser y cytunwyd arnynt (**cyflawnwyd**).

3 Ymateb y rheolwyr

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyrifol (teitl)
A1	Dylai'r Bwrdd Iechyd gryfhau'r Cynllun Digidol a Data trwy osod cerrig milltir clir a gofynion adnoddau, diffinio ac olrhain aeddfedrwydd digidol, ac integreiddio'n llawn blaenoriaethau digidol ar draws gweithlu, ystadau, cyllid a chynllunio gwasanaethau clinigol. (Paragraffau 12-14)	<p>Mae'r Bwrdd Iechyd wedi caffael Partner Strategol i gefnogi'r gwaith o ddatblygu Cynllun Digidol a Data cynhwysfawr wedi'i alinio â Strategaeth y Bwrdd Iechyd.</p> <p>Mae Fframwaith Defnyddio Strategaeth wedi'i gymeradwyo sy'n nodi'r galluogwyr trawsbynciol a'r llwybr llywodraethu priodol.</p> <p>Mae rhaglen waith 12 wythnos i gwblhau'r cynllun wedi dechrau dan arweiniad y Prif Swyddog Gwybodaeth Glinigol.</p> <p>Bydd y cynllun hwn yn nodi cyflawniadau carreg filltir clir ar gyfer 2026/2027 a fydd yn cael eu monitro trwy'r Bwrdd Rheoli Gweithredol a goruchwylio'r Bwrdd trwy'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol.</p> <p>Bydd y cynllun yn ystyried gofynion y gweithlu ac ariannol.</p>	<p>Cymeradwyaeth gan EMB ym mis Awst 2026</p> <p>Cymeradwyaeth gan y Bwrdd ym mis Medi 2026</p>	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>Mae'r Cynllun Galluogi Digidol a Data yn dangos y cynllun ar gyfer y Cynllun Cyflenwi Digidol a Data.</p> <p>Bydd asesiadau o Aeddfedrwydd Digidol yn cael eu perfformio fel rhan o raglenni gwaith gan y tîm Newid Busnes.</p> <p>Bydd y cynllun yn cael ei gytuno ym Mwrdd Medi 2026.</p>		
A2	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau ei adroddiadau perfformiad digidol trwy gynnwys cerrig milltir clir, mesurau cynnydd, diweddariadau risg a gwybodaeth gyson ar draws rhaglenni, gyda chefnogaeth delweddau syml i wella goruchwyliaeth y Bwrdd. (Paragraff 20)</p>	<p>Wedi'i alinio â'r Fframwaith Defnyddio Strategol, bydd cynnydd y Cynllun Cyflawni Digidol a Data yn cael ei adrodd fel rhan o drefniadau adrodd arferol a bydd yn cynnwys cerrig milltir clir, mesurau cynnydd, diweddariadau risg a gwybodaeth gyson ar draws pob rhaglen.</p> <p>Mae'r Cynllun Galluogi Digidol a Data yn darparu gweledol lefel uchel o'r uchelgais. Dros y cyfnod o 12 wythnos bydd delweddau pellach yn cael eu datblygu i wella goruchwyliaeth y Bwrdd.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A3	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu cynllun ailosod seilwaith cynhwysfawr, wedi'i gostio sy'n</p>	<p>Mae rhaglen amnewid costau 1 flwyddyn yn cael ei chymeradwyo yn unol â'r cyfalaf disgresiwn a ddyrannwyd ar gyfer Digidol a Data. Enillir y gymeradwyaeth hon gan y</p>	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
	<p>cynnwys amserlenni clir, cerrig milltir, gwybodaeth am asedau ac anghenion buddsoddi hirdymor, gyda chefnogaeth adroddiadau cliriach ar effeithiolrwydd rheolaethau a chamau gweithredu. (Paragraff 24)</p>	<p>Grŵp Rheoli Cyfalaf Gweithredol ac ymlaen i EMB. Mae'r Cynllun Cyfalaf hefyd yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol.</p> <p>Mae Amnewid Seilwaith Piblinellau yn cael ei gynllunio a'i flaenoriaethu wrth i gyfleoedd cyfalaf codi yn ystod y flwyddyn. Mae dyraniadau wedi'u teilwra i gynlluniau yn seiliedig ar risg, cyflawnadwyedd a chyllid sydd ar gael.</p> <p>Bydd rhaglen amnewid seilwaith yn cael ei datblygu ar gyfer y blynyddoedd dilynol, wedi'i alinio â'r Cynllun Cyflawni Strategol Digidol a Data, gan nodi y bydd y cynnydd disgwyliedig mewn costau seilwaith yn amcangyfrifon cyn caffael.</p>		
A4	<p>Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu fframwaith llywodraethu AI clir, gan sicrhau bod yr holl weithgarwch AI yn cael ei gofnodi'n ffurfiol, ei asesu gan risg a'i adrodd drwy'r Fframwaith Sicrwydd Bwrdd a'r Gofrestr Risg Sefydliadol. (Paragraff 31)</p>	<p>Mae Strategaeth a Pholisi AI drafft wedi'i chynhyrchu ac mae yn ei adolygiad terfynol cyn ei gylchredeg i'w gymeradwyo.</p> <p>Mae'r holl dechnolegau (gan gynnwys technolegau AI) yn destun ein Aseidiadau Effaith Diogelu Data a Phrosesau Asesu Effaith Seiberddiogelwch.</p> <p>Mae rhestr o'r holl weithgareddau AI yn cael ei ddal trwy ein proses asesu seiber ar gyfer rhaglenni gwaith newydd.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>Bydd Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a'r Gofrestr Risg Sefydliadol yn cael eu diweddarau i sicrhau y bydd risgiau ynghylch AI yn cael eu cipio. Bydd y BAF yn cael ei ddiweddarau ar gyfer Bwrdd Gorffennaf 2026.</p> <p>Bydd cymeradwyaeth ffurfiol o Bolisiâu a Gweithdrefnau yn cael ei gwblhau erbyn Hydref 2026</p>		
A5	Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu dull strwythuredig o ddeall ac adeiladu gallu ei weithlu digidol trwy:			
A5.1	gwneud y defnydd mwyaf o Fframwaith Gallu Digidol AaGIC i ddeall hyder TG sylfaenol staff a datblygu offeryn asesu lleol i ddeall y sgiliau trawsnewid digidol ehangach sydd eu hangen i gyflawni ei uchelgeisiau digidol. (Paragraff 32)	<p>Mae gan y Bwrdd lechyd eisoes Rwydwaith Clinigol Digidol a Data sefydledig, sy'n amlddisgyblaethol o ran dyluniad. Mae'r grŵp hwn yn asesu galluoedd ar sail rhaglen wrth raglen.</p> <p>Mae'r swyddogaeth Trawsnewid Digidol yn perfformio asesiad o alluoedd wrth i raglenni gwaith newydd gael eu symud i weithredu. Mae'r asesiadau hyn yn ffurfio asgwrn cefn cynlluniau hyfforddi ar gyfer rhaglenni gwaith newydd.</p>	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>Mae'r prosesau hyn wedi'u hymgorffori yn y ffordd y mae newid digidol a data yn cael ei gyflawni.</p> <p>Mae ein proses ar gyfer y Dadansoddwyr Busnes yn sicrhau bod casglu gwybodaeth a sylfaenu llifoedd gwaith yn cael ei safoni.</p> <p>Yr amcan yw sicrhau dull cyson fel bod pawb yn mesur yr un pethau yn yr un modd. Mae'r camau gweithredu a'r dibyniaethau proses lefel uchel yn cynnwys:</p> <p>Gosod y cwmpas a'r rhanddeiliaid</p> <ul style="list-style-type: none"> Cytuno ar y cwmpas a'r grwpiau gofal perthnasol a nodi a chytuno ar randdeiliaid ar gyfer ymgysylltu. <p>Sefydlu llinell sylfaen y gweithlu</p> <ul style="list-style-type: none"> Cadarnhau proffil y gweithlu a'r WTE mewn swydd gyda'r grwpiau gofal (gan gynnwys gweithio rhan-amser, absenoldeb salwch, gwyliau blynyddol, ac ati) <p>Mapio proses gyfredol y gweithlu</p> <ul style="list-style-type: none"> Deall beth mae staff yn ei wneud, pryd maen nhw'n ei wneud, a sut maen nhw'n ei wneud (papur vs digidol). Amcangyfrif yr amser a dreulir fesul gweithgaredd gan ddefnyddio astudiaethau arsylwi ac adroddiadau data, a chytuno ar fetrigau priodol 		

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>(e.e. canran yr amser rôl, oriau yr wythnos, neu ddefnydd WTE yn ôl tasg)</p> <p>Nodi aneffeithlonrwydd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amlygu gweithgareddau ymdrech uchel, gwerth isel <p>Mapio'r galw yn erbyn capasiti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alinio gweithgareddau â chyfeintiau galw fel galwadau, apwyntiadau, llythyrau, atgyfeiriadau, ac ôl-groniadau <p>Nodi pwysau a chyfyngiadau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall uchafbwyntiau a phwyntiau pwysau, ôl-groniadau a ciwiau, ac ardaloedd sy'n barhaus mewn diffyg <p>Dilysu gyda Gwasanaethau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytuno ar y waelodlin a'r mesurau gyda gwasanaethau, gyda pherchnogaeth glir gan arweinydd y gwasanaeth <p>Bydd datblygu'r gwaith hwn yn y dyfodol yn sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn mabwysiadu Fframwaith Galluoedd Digidol AaGIC ledled y Bwrdd Iechyd.</p> <p>Bydd y Bwrdd Iechyd yn datblygu offeryn asesu lleol a rhaglen hyfforddi sgiliau digidol i asesu ac adeiladu sgiliau a gallu trawsnewid digidol ar draws ei weithlu ehangach.</p>		

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A5.2	datblygu rhaglen hyfforddi sgiliau digidol, gan sicrhau bod gan staff fynediad at ddysgu wedi'i dargedu, rôl-benodol y tu hwnt i e-ddysgu sylfaenol, gan gynnwys sgiliau data, gallu newid digidol, a sgiliau trawsnewid. (Paragraff 33)	Yn unol â'r ymateb i R5.1.	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A5.3	Creu cynllun gweithlu digidol strategol sy'n nodi lefelau staffio gofynnol, rolau, cymwyseddau ac anghenion capasiti yn y dyfodol, wedi'i lywio gan waelodlin glir o allu gweithlu digidol cyfredol. (Paragraff 34)	Yn unol ag R1, bydd Cynllun Cyflawni Strategol Digidol a Data cynhwysfawr yn ymgorffori gofynion y gweithlu	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A6	Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu dull sefydliadol gyfan o ymgysylltu â defnyddwyr a chynhwysiant digidol trwy:			

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A6.1	cyflwyno fframwaith ymgysylltu i sicrhau bod staff a defnyddwyr gwasanaeth yn ymwneud yn rheolaidd â dylunio a datblygu pob rhaglen ddigidol. (Paragraff 35)	<p>Mae'r Rhwydwaith Clinigol Digidol yn grŵp rhanddeiliaid craidd a fydd yn profi dylunio a datblygu'r Cynllun Digidol a Data.</p> <p>Bydd ymgysylltu â datblygu'r cynllun yn cael ei adrodd i'r Bwrdd Gwella Gofal, y Pwyllgor Datblygu Strategol a'r Bwrdd Cyhoeddus.</p> <p>Trwy ein Fframwaith Defnyddio, mae ymgysylltu â Defnyddwyr Gwasanaeth yn rhan greiddiol o'r cynllun digidol a data.</p> <p>Mae'r Cynllun Galluogi Digidol a Data yn amlinellu sut y bydd defnyddwyr gwasanaeth yn cael eu hymgysylltu ar gyfer datblygu'r cynllun.</p> <p>Bydd Cynllun Cynhwysiant Digidol yn cael ei ddatblygu i ategu'r Cynllun Digidol a Data ehangach.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A6.2	creu cynllun cynhwysiant digidol sy'n nodi blaenoriaethau, camau gweithredu, mesurau a sut y bydd risgiau allgáu digidol yn cael eu	Mae'r swyddogaeth Trawsnewid Digidol yn y Gyfarwyddiaeth Ddigidol a Data yn gyfrifol am allgáu digidol, profiad defnyddiwr ac ymgysylltu. Mae prosesau newydd wedi'u hymgorffori mewn cynlluniau rhaglen ac yn cael eu hadrodd ochr yn ochr â'r cynllun cyflawni.	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
	datrys ar draws pob maes gwasanaeth. (Paragraff 37)	Fel uchod yn R6.1 bydd Cynllun Cynhwysiant Digidol yn cael ei ddatblygu.		
A6.3	sichrau bod gweithgaredd allgáu digidol ac ymgysylltu â defnyddwyr yn cael ei adrodd yn glir, gyda diweddariadau rheolaidd ar gamau gweithredu, cynnydd ac effaith i gefnogi gwell goruchwyliaeth ac atebolrwydd. (Paragraff 37)	<p>Fel uchod yn R6.2</p> <p>Mae'r prosesau hyn wedi'u hymgorffori mewn gweithgareddau busnes fel arfer ac yn cael eu hadrodd ochr yn ochr â'r cynllun cyflawni.</p> <p>Bydd adroddiadau arferol ar bob elfen o'r cynllun digidol a data yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd Rheoli Gweithredol ac Is-bwyllgor y Bwrdd.</p>	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A7	Dylai'r Bwrdd lechyd nodi gofynion buddsoddi clir, wedi'u costio, gan gynnwys anghenion cyfalaf y tu hwnt i 2026-27, amserlenni ar gyfer penderfyniadau allweddol, a fforddiadwyedd blaenoriaethau digidol mawr. Bydd hyn yn caniatáu i'r Bwrdd farnu a yw ei uchelgeisiau	<p>Bydd gofynion buddsoddi wedi'u costio yn amcangyfrifon ac yn ddarostyngedig i brosesau caffael yn unig. Bydd y gofynion buddsoddi hyn yn cael eu hystyried yn y Cynllun Cyflenwi Digidol a Data.</p> <p>Bydd y Cynllun Cyflawni Digidol a Data yn nodi'r gofynion digidol a data tymor hwy / buddsoddiadau posibl.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
	digidol yn realistig o fewn ei sefyllfa ariannol. (Paragraffau 38-39)			
A8	Dylai'r Bwrdd lechyd gyflwyno dull cydgyssylltiedig o oruchwyllo'r holl brosiectau digidol i asesu cynnydd a dibyniaeth yn glir ar draws gwaith lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. (Paragraffau 41 a 46)	<p>Wrth i'r Cynllun Cyflenwi Strategol Digidol a Data symud o ddatblygu i weithredu, bydd cynnydd yn cael ei adrodd yn rheolaidd. Bydd y cynllun hwn yn bortffolio cynhwysfawr o waith sy'n ymgorffori rhaglenni lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.</p> <p>Bydd Rhaglenni Lleol, Rhanbarthol a Chenedlaethol yn parhau i gael goruchwyliaeth gan y Bwrdd Rheoli Gweithredol ac Is-bwyllgorau y Bwrdd.</p> <p>Bydd Ffrwd Waith Ddigidol a Data Rhanbarthol newydd yn darparu goruchwyliaeth ac adrodd pellach i Gyd-bwyllgor Rhanbarthol De-ddwyrain Cymru.</p>	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A9	Dylai'r Bwrdd lechyd gwblhau ac ymgorffori ei fframwaith budd-daliadau, gan sicrhau bod cofrestrau budd-daliadau yn cael eu cynnal a'u hadrodd yn rheolaidd i ddangos a yw	Yn Hydref 2025, recriwtiodd y tîm Digidol a Data rôl newydd, Pennaeth Newid Busnes. Mae'r rôl hon wedi cael y dasg o greu cyfres o brosesau a gweithdrefnau i sicrhau bod buddion yn cael eu rheoli'n gadarn ar gyfer pob rhaglen sy'n gysylltiedig â Digidol a Data.	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
	buddsoddiadau digidol yn darparu gwelliannau, gwerth am arian a gwell defnydd o adnoddau. (paragraff 47)	Mae cofrestrau budd-daliadau yn cael eu creu ar gyfer rhaglenni gwaith trawsnewid digidol a byddant yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd Rheoli Gweithredol ac Is-bwyllgorau y Bwrdd.		

4 Termau allweddol yn yr adroddiad hwn

Tymor	Disgrifiad
Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd	Mae Fframwaith Sicrwydd Bwrdd yn nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig ag amcanion strategol y sefydliad, a'r rheolaethau a'r sicrwydd sydd ar waith i reoli'r risgiau hynny.
Cofrestr Risg Corfforaethol	Mae Cofrestr Risg Gorfforaethol yn nodi risgiau sylweddol y sefydliad (naill ai'r rhai sydd â sgoriau uchel neu effaith sefydliad gyfan) a'r camau gweithredu sydd ar waith i'w rheoli.
Datix Cymru	Mae'r System Rheoli Pryderon Unwaith i Gymru swyddogol yn blatfform digidol diogel sy'n seiliedig ar gwmwl a ddefnyddir gan holl staff GIG Cymru i roi gwybod am ddigwyddiadau, risgiau a phryderon diogelwch o dan y Ddyletswydd Gonestrwydd.
Dyletswydd Candour	Mae'r Ddyletswydd Gonestrwydd yn ofyniad cyfreithiol i gyrff GIG Cymru fod yn agored ac yn onest gyda defnyddwyr gwasanaeth pan fydd niwed yn digwydd yn ystod eu gofal. Mae hyn yn cynnwys cyfathrebu â'r claf, ymchwilio i'r digwyddiad, a dysgu ohono i atal digwyddiadau yn y dyfodol.
Dyletswydd Ansawdd	Mae'r Ddyletswydd Ansawdd yn rwymedigaeth gyfreithiol ar gyrff GIG Cymru i wella ansawdd gwasanaethau gofal iechyd a chanlyniadau pobl Cymru yn barhaus. Mae'r Ddyletswydd yn gofyn am ffocws ar ansawdd ym mhob penderfyniad strategol a monitro parhaus o gynnydd mewn gwella ansawdd.

Diffyg Hyder	Mae system InConfidence yn y GIG yn cyfeirio at WorkInConfidence, platfform sgwrsio dwyffordd dienw a ddefnyddir gan staff i godi pryderon, darparu adborth, neu adrodd am ddigwyddiadau heb ddatgelu eu hunaniaeth.
Cynllun Tymor Canolig Integredig	Mae Cynllun Tymor Canolig Integredig yn gynllun tair blynedd sy'n nodi sut y bydd y sefydliad yn darparu ei wasanaethau, yn rheoli ei weithlu, ac yn cwrdd â'i ddyletswyddau ariannol i dorri hyd yn oed. Mae'r sefydliad yn cyflwyno ei gynllun i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo.
Grŵp Ansawdd a Diogelwch Integredig	Grŵp ansawdd a diogelwch Trust-wide.
Llywodraethu ansawdd	Y cyfuniad o strwythurau, prosesau ac ymddygiadau a ddefnyddir gan sefydliad, yn enwedig ei fwrdd, i arwain a sicrhau perfformiad o ansawdd uchel, gan gynnwys diogelwch, effeithiolrwydd a phrofiad cleifion.
Y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad	Mae'r QSP yn bwyllgor Bwrdd i'w helpu i gyflawni ei swyddogaethau a chyflawni ei gyfrifoldebau mewn perthynas â: <ul style="list-style-type: none"> • ansawdd, diogelwch a pherfformiad; • gweithlu; ac • cyflenwi digidol a llywodraethu gwybodaeth.
Hybiau Ansawdd	Mae Hybiau Ansawdd yn gyfarfodydd a gynhelir o fewn VCS, WBS a'r adrannau corfforaethol i gefnogi'r Ymddiriedolaeth i fodloni gofynion Dyletswydd Gonestrwydd ac Ansawdd.
Siarad yn Ddiogel	Fframwaith diwylliannol sy'n anelu at greu amgylchedd lle mae unigolion yn teimlo'n ddiogel ac yn hyderus i godi pryderon am faterion fel diogelwch cleifion, ansawdd gofal, a bwlio yn y gweithle heb ofn erledigaeth neu driniaeth niweidiol.

- Gwasanaeth
Canser Felindre
(VCS)** Is-adran gyda'r Ymddiriedolaeth, sy'n gyfrifol am ddarparu gwasanaethau canser arbenigol (nad ydynt yn llawfeddygol) ar gyfer poblogaeth o 1.5 miliwn o bobl yn Ne-ddwyrain Cymru a thu hwnt.
- Gwasanaeth
Gwaed Cymru
(WBS)** Is-adran o fewn yr Ymddiriedolaeth sy'n darparu gwasanaethau gwaed a thrawsblaniad ledled Cymru.

Amdanom ni

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru a'r Senedd. Rôl yr Archwilydd Cyffredinol yw archwilio ac adrodd ar gyfrifon Llywodraeth Cymru, y GIG yng Nghymru a chyrrff cyhoeddus cysylltiedig eraill, ynghyd â chyfrifon cynghorau a chyrrff llywodraeth leol eraill. Mae'r Archwilydd Cyffredinol hefyd yn adrodd ar y defnydd o adnoddau gan y sefydliadau hyn ac yn awgrymu ffyrdd y gallant wella.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cyflawni ei waith gyda chymorth staff ac adnoddau eraill Swyddfa Archwilio Cymru, sef corff a sefydlwyd i gefnogi, cynghori a monitro gwaith yr Archwilydd Cyffredinol.

Archwilio Cymru yw'r term ymbarél a ddefnyddir ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'r rhain yn endidau cyfreithiol ar wahân gyda'r rolau gwahanol a amlinellir uchod. Nid yw Archwilio Cymru ei hun yn endid cyfreithiol.

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.